

התאחדות התעשיינים בישראל
ע"י ב"כ עוה"ד רון צין /או דן אור /או סלאם חאמד /או שלי לב-שרמן
/או אח'
ממשרד שביט בר-און גלאון ציון ויתקין ושות' – עורכי דין
"מגדל סונול", דרך מנחם בגין 52, תל-אביב, 6713701
טל': 03-7912800; פקס: 03-7912801

העותרת

- נגד -

- המשיבים:**
1. **משרד האוצר – הוועדה הארצית לתכנון ולבנייה של מתחמים מועדפים לדיור**
 2. **רשות מקרקעי ישראל**
ע"י פרקליטות מחוז דרום - אזרחי
רח' קרן היסוד 4 (קומה 8) באר שבע
טל': 0733801222; פקס: 02-6467058
 3. **עיריית אשדוד**
 4. **הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה – אשדוד**
ע"י משרד עוה"ד כהן וילצ'יק ושות'
דרך אבא הלל 14, בניין עוז, רמת גן.
 5. **חברת נמלי ישראל**
ע"י ב"כ עו"ד ש. בירן ושות'
מרח' ברקוביץ' 4, תל אביב
טל: 03-7773939, פקס: 03-7773900
 6. **חברת נמל אשדוד**
ע"י ב"כ אמיר כספי ממשרד ש. הורוביץ ושות'
רח' אחד העם 31, תל אביב.
טל: 03-56570700, פקס: 03-5660974
 7. **הפורום הציבורי לאיכות הסביבה באשדוד**
ע"י ב"כ עו"ד יותם שלמה
הקליניקה לרגולציה סביבתית
Yotam.shlomo@biu.ac.il
טל/פקס: 03-5318814

תגובת המשיבה 7

מוגשת בזאת תגובת המשיבה 7, הפורום הציבורי לאיכות הסביבה באשדוד (ע"ר) (להלן: "הפורום"), בהתאם להחלטת כבוד בית המשפט מיום 17.06.19.

1. ראשית יאמר כי הפורום תומך בסעדים אשר התבקשו על ידי העותרת מהנימוקים אשר יפורטו להלן. זאת, בדגש על הסעד השני "להורות על ביטול החלטת הותמ"ל מיום 10.4.2019, אשר חזרה ו"אשררה" את ההחלטה הראשונה". החלטה זו לא עמדה בפסק דינו של בית משפט זה בעניין עת"מ 31732-07-18 (להלן: "פסק הדין הקודם") ולוקה בפגמים חמורים. (נספח 2 בעתירה)
2. עם זאת, יצוין כי הפורום אינו מתנגד להקמת השכונה כעיקרון. ישנם יתרונות תכנוניים ברורים במקום שכן לא מדובר בשטח טבעי או נישה אקולוגית, אלא שטח מופר ברובו.

אולם, ההחלטה צריכה להיות מבוססת על תשתית עובדתית מלאה ותוך יישום מדיניות סביבתית סבירה.

3. פסק הדין הקודם, קבע שתי הנחיות ברורות :

- קבלת החלטה על בסיס תשתית עובדתית כוללת ומלאה
- הכרעה בעניין התוכנית בהתאם לקריטריונים החלים על מצב תכנוני חדש

4. החלטת הותמ"ל לאשרר את התוכנית, לא עמדה בנטלים הללו.

5. מבלי להיכנס למכלול הטענות של העותרת, עמדת הפורום היא שההחלטה לאשר את התוכנית מבלי שיהיה מונח בפני הותמ"ל סקר סיכונים מלא שיבחן את הסיכונים הסביבתיים בממשק שבין נמל אשדוד והשכונה העתידית היא בלתי סבירה בעליל. זאת ועוד, עמדת המשרד להגנת הסביבה בעניין הערכים המקלים למרחקי הפרדה מגורמי סיכון שהובעה בדיון היא בלתי סבירה באופן קיצוני. חרף עמדת המשרד להגנת הסביבה כפי שהובעה בדיון שהתקיים בותמ"ל ביום 10.4.2019 (להלן: "הדיון") – נושאים אלו לא זכו למענה מספק.

6. נזכיר כי אירוע חומ"ס עלול לגרום לנזק רב ולהוביל לפגיעה באוכלוסייה. ביצוע סקר שמעריך את הסיכונים הנשקפים מהימצאות החומ"ס מפחית באופן אפקטיבי את הסיכוי לקרות אירוע חומ"ס. עמד על כך מבקר המדינה, השופט בדימוס, יוסף חיים שפירא בעניין מפרץ חיפה. הדברים יפים אף לענייננו :

"יש לעמוד על כך שקודם אישור תוכנית סטטוטורית יבוצע תסקיר ההשפעה על הסביבה **במלואו**, בנוגע לכלל המסגרת התכנונית המוצעת, ואין לאפשר אישור של חלקים מן התוכנית עד להשלמת התסקיר הכולל. זאת כדי למנוע מצב בלתי הפיך שבו ימומשו חלקים מהצעת התכנון בטרם הוגש התסקיר ובטרם נקבעו הדרישות הנחוצות לנוכח ממצאיו." (ההדגשה אינה במקור, י.ש)

דוח ביקורת מיוחד, **היבטים בפעולות הממשלה בנושא זיהומים סביבתיים במפרץ חיפה**, 2019, עמ' 15.

7. ניכר כי ההחלטה התקבלה ללא תשתית עובדתית מלאה. גב' רומי אבן-דן אף אומרת במפורש :

"אנחנו כרגע לא יודעים, **אנחנו לא יודעים מה הסיכון הנשקף** מכיוון שלא קיבלנו עדיין את כל הדוחות אנחנו לא יודעים גם עדין את האמצעים על-מנת להפחית את הסיכון."

8. מהדיון עולה כי בוצעה הערכת סיכונים לאחסון חומ"ס אולם לא בוצעה הערכת סיכונים לשינוע חומ"ס בשטח נמל אשדוד (עמ' 32 לתמליל הדיון).

עמודים 28-33 לתמליל הדיון מיום 10.4.2019, מצורפים ומסומנים **נספח 1**.

9. מכאן שההחלטה לאשר את התוכנית התקבלה בניגוד לפסק הדין הקודם ובניגוד לדיני המשפט המנהלי המחייבים שהחלטה תינתן על בסיס תשתית עובדתית מלאה.

10. עמדת המשרד להגנת הסביבה היא שניתן להסתפק בקריטריונים החלים על מצב קיים (שם, עמ' 29 לתמליל). עמדת המשרד להגנת הסביבה אומרת למעשה – אנחנו מסכנים מספר אנשים, וקובעים לגביהם הוראות מרוככות, אז אין מניעה שנסכן עוד אנשים שגם לגביהם נקבע הוראות מרוככות. **מדובר בעמדה לא סבירה בעליל. (ראו עמ' 29 לתמליל הדיון).**

11. **אין לקבל את עמדת המשרד להגנת הסביבה כי ניתן להסתפק בערכים המקלים.**

12. אף בעניין זה מדובר בסתירה מפורשת של פסק הדין הקודם. די היה בכך כדי לקבל את העתירה.

13. עם זאת, נבקש להרחיב בקצרה מדוע לעמדתנו החלטה זו שגויה לגופה.

14. נושא זה מוסדר בצורה מפורשת בחוזר המנכ"ל מדיניות מרחקי הפרדה במקורות סיכון ניחים, מרץ 2014 (להלן: "חוזר המנכ"ל"). כך שעמדת מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה בעניין זה תמוהה במיוחד.

חוזר המנכ"ל מצורף לתגובה ומסומן **נספח 2**.

15. **עמ' 5 לחוזר המנכ"ל מבחין בצורה ברורה בין מקור קיים למקור חדש. פרק א' מגדיר שני מצבים שונים – מצב קיים ומצב מתוכנן:**

- מצב מתוכנן מתייחס אל "הליכים **תכנוניים** הכוללים עיסוק בחומרים מסוכנים או רצפטורים ציבוריים אשר מתקרבים למקור סיכון".

- מצב קיים מתייחס אל "מקור סיכון ורצפטור ציבורי הנמצאים בקרבה זה לזה כאשר שניהם **קיימים ומאושרים מבחינה תכנונית**" (הדגשה במקור, י.ש).

16. מלשון חוזר המנכ"ל עולה בצורה ברורה שרצפטור קיים הוא **אך ורק** רצפטור מאושר מבחינה תכנונית, ולא רצפטור הנמצא באזור בו יש רצפטורים אחרים המאושרים או קיימים.

17. זאת ועוד, חוזר המנכ"ל מבהיר כי נציג המשרד להגנת הסביבה יתמוך בתוכנית הכוללת רצפטור ציבורי רק מצב בו "פעילות הקטנת הסיכון **תוציא את הרצפטור הציבורי המבוקש מתחום הסיכון של המפעל**".

18. אין להקל ראש בהשלכות הרחב של עמדת המשרד להגנת הסביבה בעניין חוזר המנכ"ל. **משמעותה כי בכל מקום בו כבר קיימת התנגשות בין רצפטור ציבורי לבין גורם סיכון יתנו ההנחיות המקלות לתוכניות חדשות.** במדינה צפופה, אין זה אירוע נדיר שיש סמיכות בין גורמי סיכון ורצפטורים ציבוריים. מטרת החוזר היא לצמצם סיכונים ולא להגביר את היקף מספר האנשים הנחשפים אליהם.

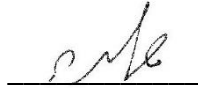
19. הנמכת הסטנדרטים הבטיחותיים במצב קיים הוא **רע הכרחי** לנוכח המצב בשטח והשלכות המשפטיות. היא נעשית "בין היתר בשל ההתחשבות הנדרשת בזכויות קיימות" (שם, עמ' 7). **חשיפת אנשים רבים יותר לאותו סיכון מוגבר, היא בשום אופן לא מצב שיש לקבל.**

20. הנתב לאישור התוכנית ברור וקבוע בחוזר המנכ"ל "ככל שפעילות הקטנת הסיכון תוציא את הרצפטור הציבורי המבוקש מתחום הסיכון, יסיר המשרד את התנגדותו" (שם, עמ' 11). **התנאי להקמת רצפטור ציבורי חדש הוא הסרת הסיכון ולא הנמכת הסטנדרטים**

הבטיחותיים. התייחסות למצב המקל, ללא קביעת מגבלות על מקור הסיכון, היא לא סבירה בצורה קיצונית וסותרת מסמך מדיניות.

21. החלטה על הקמת שכונת מגורים בסמיכות לתעשייה כבדה חייבת להיעשות על בסיס תשתית עובדתית מספקת, ובכלל זה סקר סיכונים מלא, ותוך יישום מדיניות סביבתית סבירה.

22. לאור האמור לעיל, המשיבה 7 תומכת בקבלת העתירה ובכך שכבוד בית המשפט יורה על החזרת התוכנית לדיון בותמ"ל תוך מתן ההנחיות המפורטות בסעיף 2 לעתירה.

ב"כ המשיבה 7

היום 15.10.2019